

RÄDDA DJURGÅRDEN

EN FÖRENING SOM VILL FÖRSKÖNA OCH BEVARA DJURGÅRDEN

December 2021

Nu stundar ett nytt år och vi hoppas få möjlighet att under 2022 påverka situationen på Djurgården ännu mer. Varmt tack för ditt stöd och alla bidrag som verkligen gör stor nytta!

Vi önskar dig ett riktigt fint 2022!

Den rättsliga processen kring Gröna Lund

Rädda Djurgården och övriga organisationer samt de boende på Falkenbergsgatan/Allmänna gränd vann ju i Mark- och miljödomstolen (dom 2021-05-06). Domstolen ansåg att den utvidgning, som Gröna Lund, med detaljplanens hjälp, planerar i kv Skeppsholmsviken 6 inte endast är en "komplettering". Kompletteringar av befintlig byggnad för att säkra verksamhetens fortbestånd är uttryckligen tillåtna enligt lagen (MB 4 kap. 7 §) – på villkor att de inte skadar det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Domstolen anförde också Riksantikvarieämbetets uppfattning att den planerade bebyggelsen skulle så förändra Djurgårdens parklandskap att dess kulturhistoriska värde skulle skadas. Domstolen upphävde detaljplanen som Stockholms stad hade beslutat om på grunden att det handlar om en *utvidgning*, inte en *komplettering* och att utvidgningen skadar det historiska landskapets kulturvärden.

Vi i Rädda Djurgården drog en lättnadens suck. Men efter sommaren inkom Stockholms stad och Gröna Lund med överklaganden och begärde att Mark- och miljööverdomstolen skulle ta upp frågan. De sökte s.k. prövningstillstånd och domstolen meddelade 2021-10-19 att de klagande skulle få rätt att få sina överklaganden prövade. Rädda Djurgården, övriga organisationer och enskilda fick på oss 14 dagar att inkomma med svar på skrivelserna från Stockholms stad och Gröna Lund – med bilagor ca 75 sidor fullpepprad juridisk argumentation. Vi begärde och fick en knapp månad till på oss att svara.

I Mark- och miljödomstolen hade vi hjälp av Nils Ahlberg, kulturmiljöexpert, som vittnade om hur riksintressets kulturmiljövärden och skador på sådana värden ska tolkas. Vi hade också hjälp av en jurist som är särskilt kunnig på juridiken kring mänskliga rättigheter. Vi ansåg att de ytterligare bullerstörningar som de boende på Falkenbergsgatan/Allmänna gränd skulle komma att utsättas för vore liktydigt med en förlust av den mänskliga rättigheten privatliv i det egna hemmet.

I mark- och miljööverdomstolen har vi i stället satsat på en allmänt mycket erkänd miljöjurist som hjälpt oss att ställa samman ett svar som är gemensamt för flera organisationer. Tidigare expertutlåtanden har givetvis åberopats. Några organisationer har därutöver skickat in egna, kompletterande svar. Vi lyckades klara detta på den utsatta tiden – till 2021-12-01 och har då

tagit upp alla de juridiska invändningar som vi har mot detaljplanen, både dem som Mark- och miljödomstolen gav oss rätt i och dem som Mark- och miljödomstolen inte gav oss rätt i. Eftersom Stockholms stad och Gröna Lund menar att utvidgningen ska ses om en komplettering och att den inte skadar det historiska landskapets kulturvärden har vi argumenterat i båda dessa frågor. Vi har också anfört att riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården skadas, att bullerstörningarna för de boende överskrider satta gränsvärden, att detaljplanen felaktigt godtar upphävande av strandskydd och att detaljplanen inte behandlat frågor rörande trafikförsörjningen och utrymningsmöjligheter i krissituationer.

Nu väntar vi på att Mark- och miljööverdomstolen endera kommer med en dom eller kallar till en muntlig förhandling och syn på plats, vilket vi begärt med hänvisning till att bildmaterialet inte kan tillgodogöras på ett tillfredsställande sätt utan att ses på stor skärm och att vi i Mark- och miljödomstolen inte gjorde syn från Kastell- och Skeppsholmen mot tomtten och Skansenberget.

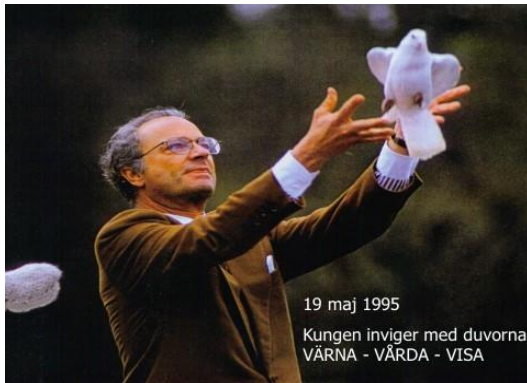
Vi är utomordentligt tacksamma för de bidrag som skickats till Rädda Djurgården. Det är pengar utan vilka vi inte skulle kunna genomföra vår insats bland annat kring Gröna Lund på ett så professionellt sätt som nu blivit möjligt. Stort tack för denna er insats!

Om Kungens dispositionsrätt till Djurgården

Såvitt gäller bl.a. norra och södra Djurgården kom dåvarande ståndsriksdag (Rikets ständer) och Karl XIII, under 1809 - 1810, överens om att Kungen skulle ha enskild dispositionsrätt, detta under förutsättning att avkastningen skulle tillfalla den s.k. Djurgårds Cassan och att avkastningen "måtte endast få användas till Djurgårdens förbättring och förskönande samt dervarande broars och vägars underhåll, och icke graveras med särskilda aflöningar eller gratificationer till några vissa personer."

Den sålunda avtalsgrundade nyttjanderätten får anses erhållen mot ett åtagande att verka för att Djurgården underhålls, förbättras och förskönas. Det är uppenbart att den s.k. Djurgårds Cassan inte får användas för annat ändamål, men i detta bör anses ligga att Kungen inte heller på annat sätt ska verka för andra ändamål än att Djurgården underhålls, förbättras och förskönas. Detta åtagande är i sig mer omfattande än att avhålla sig från åtgärder som befrämjar lagstridiga åtgärder. Till exempel är dispositionsrätten strängare än reglerna kring Nationalstadsparken enligt Miljöbalken 4 kap 7§ där följande stadgas:

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

Kungen inviger Nationalstadsparken 1995

Miljöbalken stadgar alltså att ny bebyggelse och nya anläggningar bara får göras om de inte förfular Djurgården. Dispositionsrätten ställer högre krav. Det räcker inte med att nydaningarna inte förfular; de måste också förbättra och försköna.

Kungliga Djurgårdens Förvaltning (KDF) har som huvuduppgift att förvalta Kungens enskilda dispositionsrätt till Djurgården. Det kan ifrågasättas om det är förenligt med Kungens (gm KDF) förvaltningsuppgift att verka för att kommersiella intressen får exploatera Djurgården på det sätt man numera kan iaktta. Exempelvis torde ingen kunna påstå att anläggandet av nya åkattraktioner på Gröna Lund förskönar Djurgården.

Uppdateringar kring våra projekt

Hasselbacken.

Björn Ulvaeus och Pophouse planerar således en total omvandling av Hasselbacken vilket han försöker dölja exempelvis för KDF. Bland annat kommer den gamla eken att försvinna, växtligheten sprängas bort, Carl Bellman-statyn är borttagen i detaljplaneförslaget och alla ytor täckas av grus. Sammanfattningsvis blir det en total utplåning av det historiska Hasselbacken. KDF har helt missförstått planerna. Nuvarande ombyggnader vid sidan av portalen har gjorts utan tillstånd. Detaljplaneförslag kommer i vår. Rädda Djurgården bearbetar KDF och politiker att säga nej till förslaget.

KSSS pontonbryggor i Nybroviken

"En stad behöver utvecklas för att leva." Argumentet används av alla som gärna vill se just *sin* verksamhet utvecklas. Det gäller inte minst många som nu vill etablera sig på Djurgården.

KSSS, Kungliga Svenska Segelsällskapet, är en ny aktör här. Under sommaren 2021 fick de ett tillfälligt tillstånd att anlägga en marina utanför Junibacken; med tre långa pontoner, jämte båthus och serviceanläggningar. Från början handlade KSSS:s önskan enbart om att finna en bättre bas för Gotland Runt-seglingarna, som pågår fyra (!) dagar i juli.

Men mycket vill som bekant ha mer och en stor permanent marina utanför Galärvarvet ligger nu i KSSS:s framtida planer. På deras hemsida står att läsa om ett "Race Village", med aktiviteter, service och möjligheter till restaurangverksamhet under hela sommaren. Stockholms stad har ännu inte fått in någon formell ansökan och vi i nätverket Rädda Djurgården bevakar naturligtvis frågan.

Visst är det önskvärt med levande kajer och båtar på Stockholms vatten, men en permanent KSSS-marina för stora båtar i detta känsliga område är knappast vad Stockholms stad och Ekoparken behöver "för att utvecklas".

Djurgårdsbrunns värdshus/Padelbanorna.

En ny detaljplan ska tas fram för värdshuset. Det borde råda en regel att nedbrunna fastigheter endast får återställas i ursprungligt skick.

Vad gäller padelbanorna väntar vi på ett nytt förslag med max två banor och minskad byggnad på ny plats och ska ta ställning när vi får se förslaget.

Trafiken.

I förra nyhetsbrevet skrev vi ganska ingående om trafikfrågan och det kaos som ofta inträffar främst under helger och i samband med olika evenemang på Djurgården.

Rädda Djurgården ska under januari månad ånyo ha ett möte med KDF och Ståthållaren och kommer presentera ett 15 punkters program för att minska trafikkaoset på Djurgården. KDI har tillsammans med KDF börjat arbeta på en plan för ett bilfritt Djurgården som kommer att bli offentlig i februari.

Villa Källhagen.

En planprocess avseende utbyggnad med flera hotellrum har startat. Rädda Djurgården försöker påverka KDF att inte godkänna rent kommersiella expansioner som denna.

Vattentornet i Lill-Jansskogen.

Ett gigantiskt projekt. Den byggnad man vill riva är unik och kan fortfarande drivas i många år. Ekonomiska men inga estetiska skäl talar för ombyggnad. Länsstyrelsen har underligt nog uppmuntrat projektet. Rädda Djurgården kommer under vintern att aktivt arbeta för att denna byggnad inte rivs.

Lidingöbro

Planen tycks vara att söka bygg rätt för ett långtidshotell (som senare skulle kunna omvandlas till exempelvis bostadsrätter). Vi bevakar frågan.

Stallmästaregården.

Fullmäktige i Solna godkände projektet den 20 december. Nu öppnas möjligheten att överklaga. Länsstyrelsen har gett grönt ljus.

Ett nytt projekt är **Rosendals Garden Party**, vilket ska bestå av fyra konserter i början av juli 2022, som ett eventföretag FKF Scorpio ämnar hålla på Ståthållarängen nära Rosendals trädgårdar. "Målsättningen är att etablera Rosendal som ett nytt musikevenemang" säger Johanna Beckman på FKF Scorpio. Enligt Stadsbyggnadskontoret behövs inte bygglov för detta och KDF har sagt ja. Länsstyrelsen lär vara tveksam. Vid regn kommer musikfestivalen med sina 8000 besökare per kväll göra Ståthållarängen till en lervälling. Mer info följer i nästa nyhetsbrev.

Ett annat projekt är det mastodontområde som sedan slutet av november skapats vid Sjöhistoriska Muséet **Scandinavian Ice Adventure** – Nordens största äventyrspark. Priserna är höga (t.ex. vuxen 200 kr vardagar eller 249 kr helger, ungdom 100 kr eller 145 kr helger, barn 0-4 år gratis). Belysningen är gräll och anläggningen har en kraftfull ljudanläggning. Musiken ekar över hela Djurgårdsbrunnsviken fram till Djurgårdsbron. KDF har alltså återigen arrenderat ut mark till ett kommersiellt projekt.

Föreningen Rädda Djurgården behöver allt stöd vi kan få. Alla bidrag mottages tacksamt. Swish 1233 734 761 eller bankgiro 5706 - 1087. Besök vår hemsida www.raddadjurgarden.se och hör av dig om du vill ha mer info eller har synpunkter till info@raddadjurgarden.se

P.S. Du som varit så vänlig att stödja oss fler gånger kommer få du detta nyhetsbrev två eller flera gånger – vi har inte fått ordning på dubletter och vi ber om överseende med det.